

سرشناسه : عبدالحی، زیبا ۱۳۶۲

نوان قراردادی : ایران، قوانین و احکام

نام پدید آورنده : مجموعه کامل آراء وحدت رویه دیوان عالی کشور (حقوقی - کیفری) / زیبا عبدالحی

مشخصات نشر : تهران، خط سوم ۱۳۹۰

مشخصات ظاهری : ۱۰۹۰ ص

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۳۹-۹۳-۱

سبب فهرست نویسی : فیا

موضوع : رویه قضایی - ایران

موضوع : آرای حقوقی - ایران

رده بندی کنگره : ۳۴۰/۴۴۰/۱۳۹۰

رده بندی دیویی : ۳۴۴/۵۵

شماره کتابشناسی ملی : ۲۳۸۷۲۵۱

خط سوه

مجموعه کامل آراء وحدت رویه دیوان عالی کشور

(حقوقی - جزایی)

زیبا عبدالحی

نوبت چاپ : اول ۱۳۹۰

شمارگان : یک هزار نسخه

چاپ : آینده

قیمت : ۲۰۰۰۰ تومان

فهرست موضوعی

بخش اول: امور حقوقی

فصل اول - آراء مربوط به قانون آئین دادرسی مدنی

- ۱ - صلاحیت عام دادگاههای حقوقی در دعاوی دولتی و غیردولتی ۶۹
- ۲ - تصویب بیانیه وزیران برای ارشاد دستگاههای اجرایی در رفع اختلافات حاصله مانع مراجعه به دادگستری نیست ۷۳
- ۳ - الزام قانونی مالکین به تضامین ملک خود مانع از رسیدگی دادگستری به اختلاف متداعیین در اصل مالکیت ملک که به ثبت نرسیده رسیدگی نمی‌باشد ۷۹
- ۴ - رسیدگی به دعوی راجع به مدعیان زراعتی در صلاحیت دادگاههای عمومی دادگستری است ۸۳
- ۵ - ماده ۱۴۷ اصلاحی قانون ثبت صلاحیت تمام محاکم دادگستری را نفی نمی‌کند ۸۸
- ۶ - دعاوی مربوط به اسناد رسمی و قبوض اقساطی لازم الاجرا در دادگاههای دادگستری قابل استماع است ۹۲
- ۷ - دعوی سازمانهای آب و برق نسبت به مستحذات غیرمجاز در سراسر حریم قانونی قابل استماع است ۹۴
- ۸ - بدعاوی مربوط به بانکها طبق اصول کلی در دادگاهها رسیدگی می‌شود ۹۷
- ۹ - دعوی مالکیت نسبت به اموالی که با حکم دادگاههای انقلاب اسلامی مصادره شده از جمله دعاوی حقوقی و رسیدگی آن در صلاحیت دادگاههای عمومی حقوقی است ۱۰۰
- ۱۰ - تجدیدنظر در رأی وحدت رویه شماره ۵۷۵ - ۷۱/۲/۲۹ و تشخیص

- صلاحیت دادگاه انقلاب..... ۱۰۷
- ۱۱ - مرجع رسیدگی و اظهار نظر نسبت به درخواست تغییر تاریخ تولد کمتر از پنج سال، دادگاههای دادگستری می باشد..... ۱۱۱
- ۱۲ - دعوای راجع به اموال غیر منقول در صلاحیت دادگاه محلی است که غیر منقول در آن واقع است..... ۱۱۵
- ۱۳ - خارج کردن ثلث مورد وصیت از ماترک از امور حسبی و در صلاحیت دادگاههای حقوقی است..... ۱۲۳
- ۱۴ - رسیدگی به اعتراض بر رأی وزارت نیرو موضوع تبصره ماده ۳ قانون توزیع عادلانه آب در صلاحیت دادگاههای عمومی دادگستری است..... ۱۲۷
- ۱۵ - بار دادرسی پرونده به شعبه دیگر ارجاع می شود..... ۱۳۰
- ۱۶ - رسیدگی به شکایات مردم از شهرداری در مورد خودداری از صدور پروانه ساختمانی در صلاحیت دیوان عدالت اداری است..... ۱۳۲
- ۱۷ - رسیدگی به دعوی کارگر علیه کارفرما برای مطالبه حقوق ایام اشتغال به کار در صلاحیت مراجع حل اختلاف قاذن کر است..... ۱۳۵
- ۱۸ - در صورت بروز اختلاف بین دادگاههای دادگستری و دیوان عدالت اداری، رسیدگی و حل اختلاف در دیوانعالی کشور عمل می آید..... ۱۳۸
- ۱۹ - با ضمیمه نبودن وکالتنامه دادخواست در سامان قابل رد است..... ۱۴۲
- ۲۰ - کسری نسخ فرجامی یا پیوستهای قانونی مستوجب رد است..... ۱۴۳
- ۲۱ - اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی بطور کلی موظف به پرداخت هزینه دادرسی هستند و معافیت از تأدیه هزینه دادرسی امری است استثنائی و برخلاف اصل..... ۱۴۴
- ۲۲ - شرکتهای تحت پوشش بنیاد مستضعفان از پرداخت هزینه دادرسی معاف نمی باشد..... ۱۴۷
- ۲۳ - تصمیم هیئت حل اختلاف مقرر در ماده سوم قانون ثبت احوال قابل اعتراض در دادگاه عمومی است..... ۱۵۰

- ۲۴ - در صورت حدوث اختلاف بین دادگاههای عمومی و انقلاب و نظامی، دیوان عالی کشور حل اختلاف می نماید. ۱۵۵
- ۲۵ - در خصوص اختلاف مالک و زارع راجع به اجرای قوانین اصلاحات ارضی چنانچه آراء صادره دیوان عالی کشور هر یک با توجه به قوانین و مقررات موجود در زمان صدور آنها صحیحاً صادر شده باشد در مصادیق رویه های مختلف نبوده قابل طرح در هیئت عمومی دیوان نمی باشد. ۱۵۹
- ۲۶ - مرجع صالح برای رسیدگی و حل اختلاف قانون اصلاح توسعه معابر هیئت ۳ نفری، ماده ۱۴ قانون مذکور است. ۱۶۹
- ۲۷ - دعای مالک اراضی از جهت عدم تادیه قیمت از صلاحیت کمیسیون (موضوع تبصره ۲ ماده ۲ قانون اجازه ساختمان راه آهن خورموسی و...) نبوده و در صلاحیت محاکم عمومی است. ۱۷۱
- ۲۸ - شکایت از قرار داد درخواست فرجامی از نظر مرجع تقدیم دادخواست نظیر دادخواست فرجامی است. ۱۷۵
- ۲۹ - در موردی که دو یا چند ترانس به پرداخت مبلغی محکوم گردند تمام یا بعضی از آنها ضمن یک دادخواست یا دادخواست های متعدد شکایت نمایند پرداخت هزینه دادرسی از طرف یکی از آنها کافی است. ۱۷۸
- ۳۰ - سابقه ابلاغ در مرحله بدوی رسیدگی به دعای برای ابلاغ دادخواست پژوهشی و فرجامی کافی نیست. ۱۸۱
- ۳۱ - رسیدگی به درخواست صدور پروانه کمک دندانپزشکی تحریکی و احراز شرایط متقاضی از جمله وظایف و اختیارات اداری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است و جنبه ترافعی ندارد تا مستلزم رسیدگی در محاکم عمومی دادگستری باشد. ۱۸۴
- ۳۲ - در رسیدگی به دعای تخلیه ید از اعیان مستاجر که ملازمه با تعیین حق کسب و پیشه دارد... این قضیه از تبعات دعوی و تأثیری در خواسته اصلی دعوی و صلاحیت ندارد. ۱۸۸
- ۳۳ - مطالبه دستمزد و حقوق پیمانکار نسبت به کار انجام شده از شمول قانون کار

- خارج و رسیدگی به موضوع در صلاحیت محاکم عمومی است..... ۱۹۳
- ۳۴ - بانک ملی شرکت دولتی محسوب و شکایت آن نسبت به آراء صادره از هیأت‌های حل اختلاف موضوع قانون کار قابل طرح در دیوان عدالت اداری نیست..... ۱۹۷
- ۳۵ - در صورت حدوث اختلاف در صلاحیت بین دادگاه عمومی و دادگاه تجدیدنظر استان حل اختلاف در صلاحیت دیوانعالی کشور خواهد بود..... ۲۰۳
- ۳۶ - به لحاظ مرجعیت عام دادگاههای دادگستری چنانچه موجر یا مستاجر اماکن مسکونی راجع به میزان اجرت المثل و کیفیت پرداخت آن برای خود حقی فائز باشند می‌توانند اقامه دعوی نمایند..... ۲۰۸
- ۳۷ - دعوی که خواسته آن غیر مالی است قابل تجدیدنظر می‌باشد..... ۲۱۱
- ۳۸ - با اثبات صلاحیت دادگاه عمومی در رسیدگی به دعوی تشکیل دادگاه عمومی در محل موضوع نمی‌باشد..... ۲۱۶
- ۳۹ - مراد مقنن از وضع ماده ۳۱ قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب جلوگیری از تضییع حقوق افراد است. استفاده از آن شامل کلیه اصحاب دعوی می‌باشد..... ۲۲۱
- ۴۰ - عدم حتمیت لزوم تذکر به قاضی صادر کننده رای در مورد اعمال بند ۲ ماده ۱۸ قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب..... ۲۲۵
- ۴۱ - منظور مقنن از ذکر جمله مرجع تجدیدنظر، در تبصره ماده ۱۸ قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب، مرجعی است که از حیث شأن و مقام مالک باشد..... ۲۳۰
- ۴۲ - تا زمانی که طریق عادی رسیدگی مفتوح باشد، مجانی بودن ورود به مرحله رسیدگی فوق العاده نیست..... ۲۳۴
- ۴۳ - رسیدگی به دعاوی راجع به غیر منقول (مالکیت و سایر حقوق راجعه به آن) در دادگاه محل وقوع مال غیر منقول است..... ۲۴۰
- ۴۴ - با توجه به اصل ۱۵۹ قانون اساسی پیش‌بینی رفع اختلاف دستگاهها راجع به ساختمان و تاسیسات در قوانین بودجه مانع مراجعه به دادگاه صالح نمی‌باشد..... ۲۴۷
- ۴۵ - چنانچه مرجع تجدیدنظر دعوائی دادگاه تجدیدنظر استان باشد مقامی که

- حق نقض رأی صادره از این دادگاه را دارد دیوان عالی کشور خواهد بود. ۲۵۵
- ۴۶ - دولت مکلف به تادیه هزینه دادرسی می باشد. ۲۵۹
- ۴۷ - صلاحیت مراجع غیردادگستری صلاحیت عام مراجع دادگستری را منتفی نمی نماید. ۲۶۳

- ۴۸ - آراء دادگاه های عمومی که در زمان حکومت قانون تشکیل دادگاه های عمومی و انقلاب اصدار یافته قابل رسیدگی تجدیدنظر در دادگاه تجدیدنظر مرکز استان مربوطه می باشد. ۲۶۷
- ۴۹ - دبری مالکیت از دعاوی مالی محسوب می شود. ۲۷۲

فصل دوم - آراء مربوط به حقوق مدنی

- ۱ - ضرورت نصب قاضی ای افراد فاقد ولی خاص پس از رسیدن به سن بلوغ و قبل از اثبات رشد. ۲۸۱
- ۲ - دخول مطلقاً (مشروع و غیر مشروع) سبب سقوط ولایت پدر می باشد. ۲۸۴
- ۳ - مستفاد از صرف عبارت نسلاً - ذیل در مورد وقف و تولیت و وصایت ترتیب است نه تشریک. ۲۹۵
- ۴ - تصرف به عنوان وقفیت دلیل وقفیت است تا خلافش ثابت گردد. ... ۲۹۸
- ۵ - فروش مورد ثلث دائم ... ممنوع است. ۲۹۹
- ۶ - اثبات وقفیت مستلزم اثبات وقوع عقد به نحو صحت و حصول قبض می باشد. ۳۰۰
- ۷ - در مورد ماده ۲۱۸ قانون مدنی مبنی بر عدم نفوذ معامله به صلح فرار از دین. ۳۰۳
- ۸ - معاملات مالک نسبت به مال موهونه در صورتی که منافعی حق مرتهن باشد نافذ نخواهد بود. ۳۰۵
- ۹ - ماده واحده قانون الحاق یک تبصره به ماده ۱۰۸۲ قانون مدنی مصوب ۷۶ با ماده ۴ قانون مدنی مبیانیتى ندارد. ۳۰۹

فصل سوم - آراء مربوط به امور حسبی

- ۱ - لزوم رعایت احوال شخصیه ایرانیان غیرشیعه در محاکم. ۳۱۷

- ۲ - عبارت نصب قیم شامل موضوع سرپرستی مذکور در قانون حمایت کودکان بدون سرپرست نمی باشد. ۳۲۱
- ۳ - فوت کسی که درخواست حجر او شده مانع رسیدگی دادگاه نمی باشد. ۳۲۴
- ۴ - وصیت نامه عادی در سهم وراثی که آنرا تصدیق کرده اند نافذ است. ۳۲۸
- ۵ - اگر بین وراث محجور و یا غایب مفقودالاثر باشد تقسیم ترکه باید در دادگاه بعمل آید. ۳۳۲
- ۶ - تعیین امین برای اداره اموال غایب مفقودالاثر غیر از ضم امین می باشد. ۳۳۵
- ۷ - رسیدگی به دعوی نسب خارج از صلاحیت دادگاه بخش و موارد محدود در ماده ۱۷ قانون آئین دادرسی مدنی است. ۳۴۰
- ۸ - بیج یک پدر و جد پدری نمی توانند در حیات یکدیگر برای مولی علیه خود وصی معین کنند. ۳۴۴
- ۹ - قیم می تواند از تصیم دادگاه راجع به عزل خود پژوهش بخواهد لذا تجدید رسیدگی در مرحله برای بدو غیابی بودن تصمیم مزبور مورد ندارد. ۳۴۶
- ۱۰ - احکام مربوط به حجر برای اشخاص ذینفعی که در جریان رسیدگی دخالت داشته و عنوان شخص ثالث نداشته قابل فرجام نمی باشد. ۳۴۸
- ۱۱ - اداره ترکه متوفی مستلزم صدور حکم و شکستگی نسبت به متوفی نخواهد بود. ۳۵۱
- ۱۲ - رسیدگی به موضوع نسب هم در مواردی که اختلاف تصمیم نسبت به اعتراض بر تصدیق حصر وراثت مبتنی و متوقف بر رسیدگی به موضوع نسب باشد یا همان دادگاهی است که به موضوع نسب رسیدگی می نماید. ۳۵۲
- ۱۳ - در موردی که متقاضی تحریر ترکه با احضار برای دادرسی حاضر نشده و درخواست خود را هم کتباً اعلام ننماید دادگاه نمی تواند جریان پرونده را متوقف داشته یا آن را از نوبت رسیدگی خارج نماید. ۳۵۴
- ۱۴ - سوء استنباط در رسیدگی به امور حسبی در رسیدگی به ادعای نسب. ۳۵۷
- فصل چهارم - آراء مربوط به حقوق خانواده و اسناد سجلی**
- ۱ - رد درخواست صدور گواهی عدم امکان سازش قابل اعتراض است. ۳۶۵

- ۲ - سند سجلی در اثبات بلوغ طریقت دارد. ۳۶۸
- ۳ - رسیدگی به دعاوی مربوط به نام اشخاص در صلاحیت عام محاکم دادگستری است. ۳۷۲
- ۴ - درخواست تغییر نام صاحب سند سجلی از حیث جنس در صلاحیت محاکم عمومی دادگستری است. ۳۷۵
- ۵ - ادعای عدم تعلق شناسنامه که مورد تأیید اداره آمار نباشد در صلاحیت دادگستری است. ۳۷۸
- ۶ - شهادت شهود در مورد حذف یکی از دو نام مذکور در اسناد سجلی قابل ترتیب گزین است. ۳۸۱
- ۷ - وجوب مربوط به اعلامیه های ازدواج و طلاق باید به حساب درآمد عمومی واریز شود. ۳۹۴
- ۸ - در خصوص پدر عمومی مثل کلیه تکالیف مربوط به پدر از جمله اخذ شناسنامه بر عهده وی می باشد. ۳۹۸

فصل پنجم - آراء مربوط به قوانین روابط موجر و مستاجر

- ۱ - اگر در سند اجاره حق انتقال به غیر سلب شده باشد و مستاجر مورد اجاره را ولو به شرکتی که خود مدیر آن است واگذار نماید افعال با غیر تحقق یافته است. ۴۰۵
- ۲ - قانون روابط مالک و مستاجر به کلیه دعوی که ببلأ طرح شده و در جریان است تسری خواهد داشت. ۴۱۵
- ۳ - بعد از انقضای مدت اجاره بین مستاجر کل و مستاجر جزء اقله استیجاری وجود ندارد. ۴۱۸
- ۴ - ماده ۴ قانون روابط مالک و مستاجر شامل دعاوی که قبل از تصویب این قانون طرح شده و در جریان رسیدگی است نیز خواهد بود. ۴۲۴
- ۵ - مراد از شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی منتشر شده از طرف بانک مرکزی ایران، مذکور در ماده ۴ قانون روابط موجر و مستاجر شاخص کل در تمام کشور است. ۴۲۷
- ۶ - بند نهم ماده ۱۴ قانون روابط موجر و مستاجر مصوب سال ۱۳۵۶ ناظر به

- ۴۲۹ دادخواست‌های تخلیه قبل از اجرای قانون نیست.
- ۴۳۳ ۷- در مورد ۲۰ درصد کاهش اجاره بها بین موجر و مستاجر
- ۴۳۶ ۸- قابلیت تجدیدنظر موضوع ماده ۴ قانون روابط موجر و مستاجر مصوب ۵۶
- ۴۳۹ ۹- شمول ماده ۱ قانون روابط موجر و مستاجر مصوب ۶۲ به کلیه اماکن مسکونی
- ۴۴۲ ۱۰- در دعوی موجر علیه مستاجر جزء بخواسته الزام به تنظیم اجاره نامه، طرف دعوی قرار دادن مستاجر کل برای احراز رابطه استیجاری الزامی است.
- ۴۴۶ ۱۱- مطب .. شکان تابع قانون روابط موجر و مستاجر نمی‌باشد.
- ۴۵۰ ۱۲- دزدی و کلاهبرداری دادگستری از مصادیق محل کسب و تجارت و پیشه نبوده و مشمول قانون روابط موجر و مستاجر مصوب ۵۶ نمی‌باشد.
- ۴۵۷ ۱۳- ماده واحده ۱ فی ۱ قانون روابط موجر و مستاجر مصوب ۶۵ شامل اماکن تجاری که سابقه اجاره به تاریخ قبل از تصویب قانون فوق‌الذکر داشته‌اند نمی‌شوند.
- ۴۶۲ ۱۴- غرفه‌های واقع در پایانه‌های مسافری از شمول قانون روابط موجر و مستاجر مصوب سال ۵۶ خارج است.
- فصل ششم - آراء مربوط به اراضی و جنگلها**
- ۴۷۳ ۱- اجرای ماده ۱۵ مکرر قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع با شهرداری محل می‌باشد.
- ۴۷۷ ۲- رأی دادگاه حقوقی در مقام رسیدگی به شکایت از رأی کمی موضوع ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع قابل تجدیدنظر است.
- ۴۸۳ ۳- در مواردی که در مهلت مقرر قانون تشکیل پرونده نشده است دعوی صحت معامله و تنظیم سند عادی در دادگاههای دادگستری مسموع نخواهد بود.
- ۴۸۷ ۴- مرجع رسیدگی به دعاوی مطروحه نسبت به قانون اراضی شهری دادگاه عمومی است.

- ۵ - در فرضی که موضوع سابقاً در کمیسیون سه نفری موضوع تبصره‌های ماده ۱۰ آئین نامه قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری مطرح و نسبت به آن اظهار نظر شده باشد طرح مجدد موضوع در محاکم قضائی مجوز قانونی ندارد. ۴۹۰
- ۶ - کسانی که قبل از قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری با اسناد عادی دارای زمین بوده‌اند برای تأیید معامله میتوانند به مراجع قضائی مراجعه کنند. ۴۹۴
- ۷ - رسیدگی به دعوی ابطال سند مالکیت در اجرای طرح تملک مستلزم رسیدگی مقدمان و اتخاذ تصمیم در دیوان عدالت اداری است. ۴۹۸
- ۸ - تشخیص صحت تاریخ معامله از دعاوی غیرمالی محسوب است. ۵۰۲
- ۹ - دعوی الزام اراضی خارج از محدوده قانونی در حریم شهرها و شهرکهای دارای ساختمان بدون آنکه در ایجاد ساختمان رعایت آئین نامه مربوط شده باشد قابلیت استماع ندارد. ۵۰۶
- ۱۰ - تشخیص اراضی که تحت مهلت به عهده هیئت واگذاری زمین است. ۵۱۰
- ۱۱ - عدم قابلیت تجدیدنظرخواهی آرای دادگاهها درخصوص ماده ۱۲ قانون اراضی شهری ۵۱۴

فصل هفتم - آراء مربوط به حقوق تجارت

- ۱ - عدم ارسال اظهارنامه رسمی به واگذارنده یا اطلاعنامه از طرف هر ظهنویس به ظهنویس سابق خود نمی‌تواند موجب ابطال حق اقامه دعوی دارنده برات بر واگذارنده و قبول کننده و ظهنویس‌ها گردد. ۵۱۹
- ۲ - طلبکاران ورشکسته اعم از اینکه وثیقه داشته باشند یا نه، حق مطالبه خسارت تأخیر تأدیه ایام بعد از توقف راندارند. ۵۲۴
- ۳ - وزارت دارائی در مورد وصول مالیات از بازرگان ورشکسته در طبقه پنجم و در ردیف سایر بستانکاران عادی است. ۵۴۸
- ۴ - چون ورشکسته حق مداخله در اموال خود را ندارد نمی‌توان بعلت عدم پرداخت خسارات مدعی خصوصی او را بازداشت نمود. ۵۶۴
- ۵ - عدم ارائه دفاتر بازرگانی از طرف تاجر مانع رسیدگی به سایر دلایل نیست. ۵۷۳
- ۶ - ارز پول خارجی است و عنوان وجه نقد بر آن صادق است. ۵۸۲

- ۷ - دعوی تخلیه علیه نماینده تجارتنی متصدی حمل و نقل قابلیت استماع ندارد..... ۵۸۵
- ۸ - گواهی بانک محال علیه دائر به عدم تادیبه وجه چک که در مدت ۱۵ روز به بانک مراجعه شده به منزله و اخواست است..... ۵۹۱
- ۹ - در هر مورد که بعد از تاریخ توقف حکمی که مستقیماً علیه تاجر متوقف در مورد بدهی او به بعضی از بستانکاران وی صادر و اجرا شود کلیه عملیات اجرایی و نقل و انتقالات مربوط که متضمن ضرر سایر طلبکاران تاجر ورشکسته باشد باطل و بی اثر است..... ۵۹۶
- ۱۰ - در مورد مرور زمان دعاوی راجع به برات و چک و فته طلب ۶۰۲
- ۱۱ - چنانچه موافق ماده ۵۸ قانون تصفیه امور ورشکستگی استفاده از اموال متوقف برای دیان ترتیب خاص مقرر داشته که به همان نحو باید خاتمه یابد..... ۶۱۳
- ۱۲ - مهلت پرداخت سال مقرر در ماده ۲۸۶ قانون تجارت ناظر به شخصی که ظهر سفته را بعنوان ضامن اخذ نموده است نمی باشد..... ۶۱۶
- ۱۳ - دعوی بستانکاران برای وصول بدهی کارخانه هائی که به ثبت رسیده و دارای شخصیت حقوقی باشند باید علیه کارخانه نامه شود..... ۶۲۱
- ۱۴ - در صورت مشارکت بانکها با موسسات مشمول بند ج ماده یک قانون حفاظت و توسعه صنایع ایران مصوب ۵۸ باید با ثبوت طلب بانک از اینگونه موسسات است..... ۶۲۵

فصل هشتم - آراء مربوط به قانون ثبت

- ۱ - قبول تقاضای ثبت اشخاص از اراضی بایر بلامالک و موات تصرفات اشراف شهر تهران ممنوع است..... ۶۳۳
- ۲ - اعتراض دولت به تقاضای ثبت محکوم له حکم رسیدگی به املاک واگذاری که در موضوع آن حکم خود طرف دعوی بوده است از اعتبار امر محکوم بها برخوردار است..... ۶۳۷
- ۳ - در مورد استحقاق مطالبه اجور در مدت خیار در معامله با حق استرداد... ۶۴۰
- ۴ - بالتفات به ماده ۱۸ قانون ثبت اگر معترض قبل از تقاضای صدور قرار سقوط

- دعوی درخواست تعقیب نموده باشد دیگر موجبی برای اسقاط دعوی نیست. ۶۴۵
- ۵ - درخواست صدور اجرائیه از دفترخانه منحصرأ نسبت به موضوعاتی است که منجزأ در متن سند تصریح شده باشد. ۶۴۷
- ۶ - مرجع رسیدگی به رای حل اختلاف موضوع ماده ۲ قانون اصلاح مواد ۱ و ۲ و ۳ قانون اصلاح و حذف موادی از قانون ثبت با دادگاه عمومی است. ۶۵۱
- ۷ - اتخاذ تصمیم قانونی در مورد نحوه صدور اسناد مالکیت املاکی که اسناد ثبتی آنها در اثر جنگ از بین رفته‌اند با دادگاه عمومی است. ۶۵۵
- مصلحان بهم - آراء مربوط به مقررات استخدامی قضات و کارمندان دولت**
- ۱ - استعفاء استخدام از خدمت اداری و انتصاب او به خدمت قضائی هر چند مدت خدمت وظیفه او در دستگاه اداری برای ارتقاء پایه بالاتر منظور شده باشد احتساب آن در ترفیع قضائی بلااثر است. ۶۶۱
- ۲ - مطالبات کارکنان دولت از باب اشتباه محاسبه احتیاج به اقامه دعوی برای اثبات استحقاق ندارد. ۶۶۴
- ۳ - بند ب ماده ۲ لایحه قانونی اصلاح نظام کشوری حقی را که ماده ۱۳۷ قانون استخدام تفویض کرده سلب نمی‌کند. ۶۶۷
- ۴ - کارمندان رسمی دولت که می‌توانند از حقوق بازنشستگی استفاده کنند از شمول ماده ۱۶ قرارداد تنظیمی بین آستان قدس و شرکت سهامی بیمه ایران مستثنی هستند. ۶۷۰
- ۵ - هرگاه شکایت شاکی قبلاً در مرجع قانونی رسیدگی شده باشد قابل رسیدگی مجدد در شورای سازمان امور اداری و استخدامی کشور نخواهد بود. ۶۷۷
- ۶ - کارگران سازمان بنادر و کشتیرانی می‌توانند از مقررات ماده ۱۳۷ قانون استخدام کشوری استفاده کنند. ۶۸۰
- ۷ - خدمت نظام وظیفه قبل از استخدام به خدمت دولت جزء خدمت دولت قابل احتساب است. ۶۸۴
- ۸ - کلمه کارمند مذکور در ماده ۷۹ قانون نیروهای مسلح مطلق آن‌ها بوده و حصر آن به همدریف صحیح نیست. ۶۸۸

- ۹ - در مورد پرداخت فوق العاده شغل حق فنی بایگان ۶۹۱
- ۱۰ - حدود صلاحیت سازمان امور استخدامی کشور ۶۹۶
- ۱۱ - قانون استخدام کشوری نسبت به کارمندان سازمان مسکن که قبل از تصویب آن اخراج شده‌اند حکومت دارد ۶۹۹
- ۱۲ - رسیدگی به شکایت از تصمیم کمیسیونهای اداری که جنبه توافقی ندارد در صلاحیت دیوان عدالت اداری است ۷۰۴

فصل دهم - سایر قوانین

- ۱ - حق اداره کردن داروخانه توسط دارندگان کارت کمک داروسازی ۷۱۱
- ۱ - رسیدگی نسبت به دعاوی راجع به دیون محکومین بطرفیت بنیاد مستضعفان بلاشکال است ۷۱۵
- ۳ - اقامت عمومی برای مطالبه عوارض کشتار که قبلاً در کشتارگاهها وصول نشده بلامانع است ۷۱۷
- ۴ - در تقاطعی که قانون اسلامات ارضی بمورد اجرا گذاشته نشده علی الاصول قانون مدنی و یا قوانین دیگر در خصوص ارتباط با اثبات مالکیت معتبر و مجری است ۷۲۰
- ۵ - دعاوی که به موجب ماده ۱۶ آئین نامه کیفیت تحقیق سازمان حج و اوقاف در دادگاههای دادگستری بطرفیت متولی موقوفه طرح میگردد تابع قواعد عمومی راجع به دعاوی حقوقی است ۷۲۶
- ۶ - ماده ۲۷ قانون ثبت علائم و اختراعات مصوب ۱۳۱۱ نظر به ابداعات و اکتشافات دارویی نیز می باشد ۷۳۰
- ۷ - لزوم فک وثیقه با ایفاء تعهد مصرح در سند رسمی وثیقه ۷۳۷

بخش دوم: امور کیفری

فصل اول - آراء مربوط به قانون آئین دادرسی کیفری

- ۱ - در جرائم قابل گذشت تا زمانی که گذشت شاکی احراز نشود دعوی کیفری قابل رسیدگی خواهد بود ۷۴۵
- ۲ - اعاده دادرسی نسبت به دادنامه‌های صادره از محاکم نظامی ۷۴۸

- ۳ - نقض حکم قبل از رسیدگی به استدعای اعاده محاکمه فاقد مجوز قانونی است. ۷۵۱
- ۴ - در رسیدگی به درخواست اعاده دادرسی در امور کیفری اظهارنظر سابق در پرونده امراز موجبات رد دادرس نیست. ۷۵۵
- ۵ - نظر دادرس کیفری در رسیدگی به اعتراض قرار منع پیگرد اظهار عقیده در موضوع اتهام نبوده و از موارد رد دادرس نمی باشد. ۷۵۹
- ۶ - ۱۰، ۱۷ قانون آئین دادرسی کیفری (۱۳ کنونی) ناظر به اختلاف در حق مالکیت ارض غیر منقول است. ۷۶۲
- ۷ - تجدیدنظر در حکم دادگاه به منظور تعیین دیه مجوزی ندارد. ۷۶۶
- ۸ - مدعی خصوصی می تواند نسبت به برائت متهم تجدیدنظر خواهی نماید. ۷۷۰
- ۹ - تجویز رسیدگی عرابی در خصوص چک بلامحل. ۷۷۴
- ۱۰ - در مورد تعیین دیه با اراض طرفین. ۷۷۸
- ۱۱ - هرگاه دادگاه متهم را مجرم تشخیص دهد مکلف است به دادخواست تاوانخواه رسیدگی نماید. ۷۸۱
- ۱۲ - لزوم طرح آراء کیفری اصراری و هیئت عمومی دیوانعالی کشور ... ۷۸۴
- ۱۳ - صلاحیت دادگاههای دادگستری در مورد جرائم عمومی نیروهای نظامی. ۷۹۳
- ۱۴ - در صورت امتناع دادرس رسیدگی به شعبه دیگر همان دادگاه والا به دادرس علی البدل ارجاع میگردد. ۷۹۴
- ۱۵ - انتزاع محل وقوع بزه از حوزه قضائی دادگاهی که در حال رسیدگی است موجب نفی صلاحیت از آن دادگاه نمی باشد. ۷۹۵
- ۱۶ - در مورد مطالبه ادعای خسارات و تعیین دیه از طرف محاکم جزائی. ۷۹۹
- ۱۷ - چنانچه بر اثر تصادم بین دو وسیله نقلیه موتوری رانندگان آنها فوت شوند، رسیدگی به دعوی اولیاء دم یکی از راننده ها علیه ورثه دیگری از این نظر که جنبه مالی دارد در صلاحیت محاکم حقوقی است. ۸۰۱
- ۱۸ - تصرف عدوانی جرم مستمر محسوب شده و از شمول قاعده مرور زمان خارج است. ۸۰۵

- ۱۹ - بجرائم داخل در صلاحیت دیوان کیفر کارکنان دولت باید در دادگاههای جزائی مراکز استان رسیدگی بعمل آید..... ۸۱۰
- ۲۰ - رسیدگی به جرائم قاچاق اسلحه و حمل و نگهداری آن در صلاحیت دادگاههای انقلاب است..... ۸۱۳
- ۲۱ - رسیدگی به جرائم متعدد که اهم آن در صلاحیت دادگاههای عمومی باشد نافی صلاحیت دادگاه در مورد خاص نیست..... ۸۱۹
- ۲۲ - جرائمی که عنواناً در ارتباط با امنیت داخلی جمهوری اسلامی است در صلاحیت دادسراها و دادگاههای انقلاب است..... ۸۲۳
- ۲۳ - ورود دسته جمعی و مسلح به عنف در موقع شب به منازل مسکونی و سرقت اموال با آید و رعاب در صلاحیت دادسراها و دادگاه انقلاب است..... ۸۲۷
- ۲۴ - جرمی که تحقق آن منوط به فعل دو نفر باشد جرم واحد و در صلاحیت دادگاهی است که جرم منجر رسیدگی میکند..... ۸۳۱
- ۲۵ - جرائم انتسابی شهرار و مرکز شهرستان در صلاحیت حوزه محل وقوع جرم است..... ۸۳۵
- ۲۶ - جرائم مذکور در ماده ۱۰۴ قانون تعزیرات (۶۴۰ کنونی) از جرائم عمومی است و رسیدگی آنها در صلاحیت دادگاههای عمومی دادگستری است..... ۸۳۸
- ۲۷ - جرم ارتشاء از جرائم عمومی محسوب میشود و رسیدگی آن در صلاحیت دادگاههای عمومی دادگستری است..... ۸۴۲
- ۲۸ - در مورد ضرورت وکیل تسخیری در مواردی که مجازات اصلی جرم اعدام یا حبس دائم باشد..... ۸۴۶
- ۲۹ - مداخله وکیل در دادرسی اعم است از این که این دخالت به وسیله حضور و یا تقدیم لایحه برای دادرس صورت گرفته باشد..... ۸۵۲
- ۳۰ - برای امکان طرح درخواست اعاده دادرسی نسبت به احکام صادره از دادگاههای نظامی موقت رعایت دستور ماده ۲۸۱ قانون دادرسی و کیفر ارتش لازم نخواهد بود..... ۸۵۴
- ۳۱ - تجویز اعاده محاکم بعنوان کذب شهادت شهودی که گواهی آنان مبنای

- حکم بوده است. ثبوت کذب گواهی گواهان در دادگاه کیفری به موجب حکم قطعی می باشد. ۸۵۶
- ۳۲ - مدت اعتراض به حکم از تاریخ ابلاغ به وکیل تسخیری احتساب می شود. ۸۵۷
- ۳۳ - قابلیت تجدیدنظر آراء صادر از دادگاههای عمومی دائر به محکومیت یا برائت از ناحیه شاکی خصوصی یا نماینده قانونی او منع صریح قانونی ندارد. . ۸۶۱
- ۳۴ - حکم قطعی مذکور در ماده ۲۵ قانون اصلاح پاره ای از قوانین دادگستری اعم از حکمی است که دادگاه نخستین به صورت غیر قابل تجدیدنظر صادر کند و یا قابل تجدیدنظر بوده و پس از رسیدگی در مرحله تجدیدنظر اعتبار قطعیت پیدا نماید. . ۸۶۵
- ۳۵ - رسیدگی به اتهام حمله و مقاومت اشخاص عادی نسبت به مأمورین دولتی در صلاحیت دادگاهها، عدم امر است. ۸۷۱
- ۳۶ - حق درخواست تجدیدنظر از احکام کیفری دادگاههای عمومی برای شاکی خصوصی علی الاطلاق شامل اعتراض به حکم برائت یا محکومیت هر دو می باشد. ۸۷۳
- ۳۷ - متهم حق دارد نسبت به قرار بازداشت موقت اعتراض کند. ۸۷۷
- ۳۸ - حدود اختیارات وکیل تسخیری ۸۸۰
- ۳۹ - ماده ۱۲ قانون آئین دادرسی کیفری دلالتی بر منع رسیدگی نسبت به امور ضرر و زیان در صورت حکم برائت ندارد. ۸۸۱
- ۴۰ - به کلیه جرائم اشخاص کمتر از ۱۸ سال تمام بدون استثناء به طبق مقررات عمومی در دادگاه اطفال رسیدگی می شود. ۸۸۵
- ۴۱ - تجدیدنظر خواهی از ناحیه دادیار دادرسی نظامی به استناد بند ج ماده (۱۱) قانون تجدیدنظر آراء دادگاهها یکی از وظایف محول به اوست. ۸۸۹
- ۴۲ - رسیدگی دادگاههای نظامی وفق آئین دادرسی کیفری مصوب ۱۲۹۰ و اصلاحیه های بعدی آن است. ۸۹۳
- ۴۳ - در خصوص وصول وجه التزام، وجه الکفاله یا ضبط وثیقه در صورت احضار متهم و عدم حضور او بدون عذر موجه. ۸۹۷

- ۴۴- قرارهائی که قابل رسیدگی تجدیدنظر می باشند. ۹۰۱
- ۴۵- قرار اناطه قابل تجدیدنظر است. ۹۰۵
- ۴۶- ضبط و مصادره اموال به تبع امر کیفری. ۹۰۹
- ۴۷- مرجع تجدیدنظر جرائم انتسابی، زنای محصنه و محصن دیوان عالی کشور می باشد. ۹۱۳

فصل دوم - آراء مربوط به جزای عمومی

- ۱- ضرر و زیان ناشی از جرم متهم صغیر از اموال خود او استیفاء خواهد شد. ۹۲۳
- ۲- اقامت اجباری قابل تخفیف نیست. ۹۲۶
- ۳- حکم به جرائم غیر عمدی از شمول مقررات مربوط به تکرار جرم خارج است. ۹۳۱
- ۴- ترک ناته زن و اولاد واجب النفقه که زندگی مشترک دارند از مصادیق تعدد معنوی جرم است. ۹۳۴
- ۵- در مورد ضبط یا عدم نسل سید، شکار به متهم ۹۳۷
- ۶- در مورد آثار محکومیت جاری و مجازات های تبعی با توجه به لایحه عفو عمومی ۹۴۰
- ۷- کسانی که قبل از تاریخ تصویب لایحه قانونی عفو عمومی متهمان و محکومان جزائی مرتکب بزه می شده اند... مشمول عفو عمومی می باشند. ۹۴۴
- ۸- در مورد لایحه قانونی عفو عمومی متهمان و محکومان جزائی و شروع به جرم ۹۴۷
- ۹- بزه معاونت در قتل از مستثنیات لایحه عفو عمومی است. ۹۴۹
- ۱۰- جرم تصرف عدوانی از مصادیق مستثنیات تبصره ۲ ماده واحده لایحه قانونی عفو عمومی نمی باشد. ۹۵۱
- ۱۱- مجازات های تأدیبی مندرج در ماده ۱۹ قانون مقررات پزشکی و داروئی در مورد مواد غذایی و آشامیدنی با اعمال تبصره ۵ ماده ۱۸ قانون مذکور نصف آن مجازات ها خواهد بود. ۹۵۴

- ۱۲ - دادگاه می تواند طبق ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی، مجازات بازدارنده را هم بعنوان متمیم مجازات در حکم خود قید نماید و تعیین حداکثر مجازات تعزیری مانع تعیین مجازات بازدارنده نمی باشد. ۹۵۷
- ۱۳ - مستفاد از ماده ۴۷ قانون مجازات اسلامی هرگاه بعد از صدور حکم مشخص شود محکوم علیه دارای محکومیت های کیفری نیز بوده به منظور اعمال و اجرای مقررات مربوط به تعدد جرم در صورت مختلف بودن مجازاتها دادگاه صادرکننده حکم است و در صورت تساوی مجازاتها دادگاهی که آخرین حکم را صادر کرده صالح به رسیدگی و اصدار حکم است. ۹۶۱
- ۱۴ - شروع به جرم در صورتی جرم و قابل مجازات است که در قانون پیش بینی و به آن اشاره شده باشد. ۹۶۷
- ۱۵ - عدم محاسبه و مرصه شدن ايام بازداشت قبلی برخلاف حقوق و آزادی های فردی است. ۹۷۲
- فصل سوم - آراء مربوط به جزاء اختصاصی**
- ۱ - خرید و فروش و نگهداری اجناس - ... در انحصار دولت قرار دارد. ۹۷۹
- ۲ - تجویز ورود کالای ضروری و غیرتفنی جهت رفاه حال مرزنشینان. ۹۸۳
- ۳ - خرید و فروش و حمل سیگارهای داخلی - از طرف دولت عرضه شده مشمول مقررات قاچاق نیست. ۹۸۷
- ۴ - اگر وقوع قتل صرفاً بلحاظ تخلف مقتول باشد راننده مسئول است. ۹۹۱
- ۵ - غیر قابل گذشت بودن محکومیت تعزیری در قتل غیر عمدی براه رانندگی. ۹۹۴
- ۶ - اگر وقوع قتل غیر عمدی قبل از قانون تعزیرات باشد مقررات قانون تعزیرات قابل اعمال نیست. ۹۹۸
- ۷ - قتل غیر عمدی در اثر رانندگی بدون داشتن پروانه در حکم شبه عمد است. ۱۰۰۲
- ۸ - چوب به اعتبار حساسیت موضع، آلت قتاله محسوب می شود. ۱۰۰۶
- ۹ - استفاده از سند مجعول جرم علیحده محسوب می شود. ۱۰۰۷
- ۱۰ - اهانت به کسانی که در سمت های مختلف دولتی انجام وظیفه می نمایند از

- جرائمی نیست که با انصراف شاکی رسیدگی موقوف شود. ۱۰۰۸
- ۱۱ - اصدار چک از حساب مسدود موضوعاً از شمول ماده ۳ قانون صدور چک مصوب خرداد ۱۳۴۴ خارج نیست. ۱۰۱۱
- ۱۲ - در مورد تشخیص دارنده چک. ۱۰۱۶
- ۱۳ - ایراد جرح با کارد از مصادیق بند ج ماده واحده قانون لغو مجازات شلاق است. ۱۰۱۹
- ۱۴ - در مورد ایراد جرح عمدی با چاقو. ۱۰۲۲
- ۱۵ - قطع درخت مشترک با سوءنیت وسیله یکی از شرکاء عنوان قطع درخت متعلق به دیگری صادق است. ۱۰۲۶
- ۱۶ - در مورد اوزان و مقیاس‌های غیرمجاز. ۱۰۲۹
- ۱۷ - در مورد دیا شکستن استخوان بینی که بهبود پیدا کرده. ۱۰۳۱
- ۱۸ - در مورد نخل - مدی اگر اولیاء دم کبیر و صغیر باشند افراد کبیر می‌توانند با تأمین سهم صفار از دیه شرعی درخواست قصاص نمایند. ۱۰۳۴
- ۱۹ - در جرم سرقت به سرکایت عصاب مال نیز سارق باید تعزیر شود. ۱۰۳۸
- ۲۰ - در نقاطیکه ثبت رسمی اسناد اجباری است اگر قبلاً معامله با سند عادی و سپس در همان مورد معامله دیگر با سند رسمی صورت گیرد موضوع از مصادیق ماده ۱۱۷ قانون ثبت اسناد نخواهد بود. ۱۰۴۲
- ۲۱ - در مورد ماده ۵۵ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل تعقیب جزائی در صورتی مجاز خواهد بود که مقررات ماده ۵۶ اجرا شده باشد. ۱۰۵۰
- ۲۲ - جرم کلاهبرداری با رضایت شاکی موقوف نمیگردد. ۱۰۵۴
- ۲۳ - در مورد لواط با اناث. ۱۰۵۸
- ۲۴ - طرق تحصیل اموال نامشروع باید در دادگاه به اثبات برسد. ۱۰۵۹
- ۲۵ - مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم عنوان دعوی حقوقی دارد و مستلزم تقدیم دادخواست است. ۱۰۶۲
- ۲۶ - ادعای جنون پس از رسیدگی در محاکم جزائی و قطعیت آن به استناد قانون امور حسبی مورد ندارد. ۱۰۶۶

- ۲۷ - تحقق وقوع بزه ثبت ملک متصرفی غیرموکول به ثبت آن ملک بنام متقاضی در دفتر املاک می باشد..... ۱۰۹۲
- ۲۸ - بر فرض رفع مسئولیت مدنی صادرکننده چک بی محل این امر رافع مسئولیت کیفری مشارالیه نمی باشد..... ۱۰۹۳
- ۲۹ - راندن تراکتور بدون پروانه جرم است..... ۱۰۹۵
- ۳۰ - در صورتی که شخصی با داشتن پروانه درجه دو مبادرت به راندن کامیون نماید از احاطه این که برای راندن کامیون پروانه درجه یک لازم است در حکم این است که راننده فاقد پروانه رانندگی بوده است..... ۱۰۹۷
- ۳۱ - اشتراک سون ضابط دادگستری بعضی از مامورین جنگلبانی مانع از شکایت و دعوی خصاصه مامورین سر جنگلداری و سازمان جنگلبانی که مامور وصول درآمدهای مربوط به جنگلبانی هستند نخواهد بود..... ۱۱۰۰
- ۳۲ - در مورد رد عین مال موضوع قاچاق..... ۱۱۰۳
- ۳۳ - با احراز قصد متهم به خور کردن طلا از مملکت... بزه قاچاق طلا به طور کامل انجام یافته تلقی میگردد..... ۱۱۰۸
- ۳۴ - مرتکبین قاچاق، تولید یا ورود یا صدور شروبات الکلی مستوجب کیفر و از جمله پرداخت جریمه می باشند..... ۱۱۱۱
- ۳۵ - خیانت در امانت از جرائم مضر به حقوق خصوصی و مصالح عمومی است..... ۱۱۱۵
- ۳۶ - جرائمی که به موجب قانون کلاهبرداری محسوب شود از حیث تعیین کیفر مشمول قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و... می باشد..... ۱۱۲۰
- ۳۷ - صدور چکهای بلامحل و وعده دار و تضمینی و غیره از نوع جرائم مشابه می باشد..... ۱۱۲۳
- ۳۸ - بر فرض که مختلس مال مورد اختلاس را رد کرده باشد این امر مانع از مجازات قانونی او نیست..... ۱۱۲۷
- ۳۹ - تخلف از مفاد پیمان یا تعهد ارزی جرم محسوب می شود..... ۱۱۲۹
- ۴۰ - ارش اختصاص به مواردی دارد که در قانون برای صدمات وارده به اعضاء

- بدن دیه تعیین نشده باشد. تعیین مبلغی زائد بر دیه مغایرت با ماده ۳۶۷ قانون مجازات اسلامی دارد. ۱۱۳۵
- ۴۱ - استفاده از سند مجعول عملی مستقل از جعل محسوب و نسبت به جاعل نیز بزه جداگانه است. ۱۱۳۹
- ۴۲ - تعیین میزان حبس کمتر از یکسال موضوع قانون تشدید مجازات ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری باتمسک به ماده ۲۲ قانون مجازات اسلامی موقعیت قانونی ندارد. ۱۱۴۳
- ۴۱ - جرائم مربوط به قانون حفاظت و بهره برداری از منابع آبرزی در صلاحیت دادگاههای عمومی است. ۱۱۴۸
- ۴۴ - امتناع از دادن نفقه در مورد ماده ۱۰۸۵ قانون مدنی فاقد وصف کیفری است. ۱۱۵۴
- ۴۵ - ماده ۷۱۸ قانون مجازات اسلامی ناظر به مواد ۷۱۴ الی ۷۱۷ همان قانون از مصادیق بارز تعدد معنوی جرمی باشد. ۱۱۵۸
- ۴۶ - تعیین حبس کمتر از ... برای متهم مخالف نظر مقنن و روح قانون می باشد. ۱۱۶۳
- ۴۷ - در مورد نگهداری ترقه ۱۱۶۷
- ۴۸ - نگهداری طرح، نقاشی، نوار سینما و ویدئو یا بطریکی هر چیزی که عفت و اخلاق عمومی را جریحه دار نماید در صورتی که به منظور تبلیغات و توزیع باشد جرم محسوب می شود. ۱۱۷۱

آراء اضافه شده سالهای ۸۲، ۸۳ و ۸۴

الف: آراء مربوط به حقوق خصوصی

- ۱ - دعوی اعسار از جمله دعاوی غیر مالی و قابل درخواست تجدیدنظر است. ۱۱۷۷
- ۲ - دعوی اعسار و تقسیط محکوم به قبل از بازداشت محکوم علیه قابل استماع می باشد. ۱۱۸۲

- ۳ - آراء کمیسیون ماده واحده اراضی اختلافی ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع مصوب ۱۳۶۷/۶/۲۹ قابل اعتراض در دادگاه عمومی و سپس قابل تجدیدنظر در دادگاه تجدیدنظر استان می باشد. ۱۱۸۷
- ۴ - کلیه دعوی مربوط به طلاق قابل رسیدگی فرجامی است. ۱۱۹۲
- ۵ - دعوی اعسار (از پرداخت محکوم به از نوع دیه) اشخاص بالغ کمتر از هجده سال تما قابلیت استماع دارد. ۱۱۹۷
- ۶ - دادگاههای دادگستری صالح به رسیدگی در مورد جریمه کسر تخلیه کالاهائی که توسط حاملین در محوطه گمرک تخلیه می گردد می باشند. ۱۲۰۲
- ۷ - خلع یا فرع بر نکیت است. ۱۲۰۹
- ۸ - در خصوص تعزات ارزی دانشجویان ۱۲۱۸
- ب: آراء مربوط به حقوق جزا**

- ۱ - ماده ۶ قانون اصلاح پارای از قوانین دادگستری به قوت خود باقی است. ۱۲۳۱
- ۲ - ماده ۵ قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب کماکان به قوت خود باقی است. ۱۲۳۵
- ۳ - مرجع حل اختلاف نظر دادستانی نظامی و دادگاههای عمومی در صلاحیت رسیدگی به جرائم، دیوان عالی کشور است. ۱۲۴۲
- ۴ - مرجع صالح برای رسیدگی به اتهام بزهکاران صدور حکم (محل، از نوع سیبیا دادگاه محل بانک صادر کننده گواهی عدم پرداخت می باشد. ۱۲۴۷
- ۵ - راجع به لغو قرار تعلیق مجازات. ۱۲۵۲
- ۶ - ماده ۶۱۴ قانون مجازات اسلامی نسخ ماده ۲۶۹ همان قانون نیست. ۱۲۵۷
- ۷ - مراجع صالح برای تجدیدنظر خواهی در شعب تشخیص دیوانعالی کشور ۱۲۶۴
- ۸ - ایجاد صلاحیت استثنائی برای دادگاههای عمومی در پرونده های قاچاق. ۱۲۶۹
- ۹ - مجازات ارتشاء مشمول مرور زمان نمی شود. ۱۲۷۴
- ۱۰ - مجازات جرائم و تخلفات ارزی مشمول مرور زمان است. ۱۲۷۹

- ۸- ایجاد صلاحیت استثنائی برای دادگاههای عمومی در پرونده‌های قاچاق . ۱۲۶۹
- ۹- مجازات ارتشاء مشمول مرور زمان نمی‌شود. ۱۲۷۴
- ۱۰- مجازات جرائم و تخلفات ارزی مشمول مرور زمان است. ۱۲۷۹
- ۱۱- تفویض اختیار ضبط وثیقه و وجه الکفاله به دادستان عمومی و انقلاب .. ۱۲۹۶
- ۱۲- در خصوص ضبط وثیقه ایداعی در قبال آزادی محکوم علیه زندانی ۱۳۰۱
- ۱۳- رسیدگی به جرم رباخواری در صلاحیت دادگاه عمومی است ۱۳۰۷
- ۱۴- راجع به پرداخت ارش به عنوان دیه ۱۳۱۲
- ۱۵- قانون حاکم بر اعمال مجازات تخریب منابع طبیعی و محیط زیست ... ۱۳۱۷
- ۱۶- رجوع حال اختلاف بین دادگاه اطفال در حوزه قضائی یک استان و دادگاه کیفری استان - یوان عالی کشور است ۱۳۲۳
- ۱۷- راجع به صلاحیت کلی دادگاههای اطفال در رسیدگی به تمامی جرائم اشخاص بالغ کمتر از ۱۸ سال تمام ۱۳۳۲
- ۱۸- تا زمانی که رأیی قطعی - اصل نکرده باشد، شعب تشخیص صالح به رسیدگی نخواهند بود ۱۳۳۸
- ۱۹- در خصوص قطعی بودن رای دادگاه به در مقام رسیدگی به اعتراض قرار منع پیگرد صادر می‌گردد ۱۳۴۴